

7. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKI KANADĀ

1981.

THE 7th
LATVIAN SONG FESTIVAL
IN CANADA

TAUTAS DEJU LIELUZVEDUMS
FOLK DANCE PERFORMANCE

Svētdien 5. jūlijā - 16.30
MAPLE LEAF GARDENS
TORONTO

TAUTAS DEJU LIELUZVEDUMS

svētdien, 5. jūlijā, plkst. 16.30

Maple Leaf Gardens

KANADAS VALSTS HIMNA - O CANADA
APAĻAIS MĒNESS - Deju kopu iepazīstināšana
DIEVS, SVĒTĪ LATVIJU!

Orķestrējuši

GATVES DEJA•
SEŠDANCIS

t.d. pierakstījuši J. Rinka un J. Ošs
t.d. pierakstījuši J. Rinka un J. Ošs

Alsungā
Rucavā

A. Jansons
A. Jansons

Izpilda visas deju kopas

MUGURDANCIS
SĪKAIS DANCIS

t.d. pierakstījuši J. Rinka un J. Ošs
t.d. pierakstījis J. Stumbrijs

Alsungā
dejota Kurzemē
un Zemgalē

I. Mežaraups
A. Jansons

JANDĀLIŅŠ*

t.d. pierakstījuši J. Rinka un J. Ošs

dejota visā Latvijā

I. Mežaraups

Izpilda jaunākie dejotāji

TAUTAS KADRIĀLA
ŽOGU DEJA

t.d. pierakstījuši J. Rinka un J. Ošs
t.d. pierakstījis J. Stumbrijs

Kurzemē

I. Mežaraups
A. Kuprisa

Izpilda: 4, 5, 9, 11, 15, 20, 26, 29, 30, 32, 34

ZVEJNIECIŅŠ
ĀČKUPS
KEKATNIEKS

t.d. pierakstījuši J. Rinka un J. Ošs
t.d. pierakstījuši J. Rinka un J. Ošs
choreografs F. Aigars

Vidzemē
Malienā
Toronto

A. Jansons
I. Mežaraups
D. Štavvere-Aperāne

Izpilda jaunākie dejotāji

PAVASARA DEJA•*
DAGDAS DANCIS
SORKONAISS DOUBULEŅŠ*

choreografe L. Āboliņa
t.d. pierakstījis J. Stumbrijs
t.d. pierakstījusi Elga Drulle

Bostonā
Gaviežē
Izvaltā

D. Štavvere-Aperāne
A. Kuprisa
A. Kuprisa

Izpilda: 4, 5, 9, 15, 20, 21, 22, 26, 27, 30, 34

KAMOLINDEJA
JAUTRAVINA•

t.d. pierakstījuši J. Rinka un J. Ošs
choreografs F. Aigars

Nīcā
Toronto

A. Jansons
A. Jansons

Izpilda: 2, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 24, 30, 32, 35, 36

PLĀNIŅA DEJA
SPĪDEKLIS
PĒRKONDEJA

choreografs F. Aigars
choreografs E. Kalviņš
t.d. pierakstījis J. Stumbrijs

Toronto
Toronto
Rīgā

I. Mežaraups
D. Štavvere-Aperāne
D. Štavvere-Aperāne

Izpilda: 11, 12, 15, 17, 22, 23, 27, 29, 30, 35, 38

BĀLIŅŠ MĀSAS
DANCINĀJA*

choreografs J. Stumbrijs

Rīgā

A. Kuprisa

Izpilda: 4, 5, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 18, 20, 21, 22, 26, 27, 29, 30, 32, 34, 39

TAČU JĀNU DEJA•*
Izpilda: 20, 29, 30

choreografs Z. Miezītis

Vankuveras 2 x 2

A. Jansons

ŽĪGA
MĀGAIS DANCIS*

t.d. pierakstījuši J. Rinka un J. Ošs
t.d. pierakstījis J. Stumbrijs

dejota Vidzemē un Latgalē
dejota visā Latvijā

L. Apkalns
K. Lietiņš

Izpilda: 2, 4, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 29, 30, 32, 35, 36, 39

SUDMALINĀS

t.d. pierakstījuši J. Rinka un J. Ošs

dejota visā Latvijā

A. Jansons

Izpilda: 4, 14, 17, 21, 27, 29, 30, 32

NOSLĒGUMĀ · DAUGAV' ABAS MALAS

orch. P. Aldiņš

Daugav' abas malas,
Mūžam nesadalās:
Ir Kurzeme, ir Vidzeme
Ir Latgale mūsu.

Laima par mums lemi!
Sargi mūsu zemi!
Vienna mēle, viena dvēs'le,
Vienna zeme mūsu!

Daugav' abas malas
Mūžam nesadalās:
Ir Kurzeme, ir Vidzeme,
Ir Latgale mūsu!

J. Raiņa vārdi, J. Norvīja kompozīcija

Programmas vadītājs - **Zigurds Miezītis**

Diriģents - **Andrejs Jansons**

Teicēja - **Baiba Rubesa**

*Vokālais ansamblis - **Brigitas Alks** vadībā

Līga Aldīna, Mārtiņš Aldīņš, Rasma Caune, Inese Dobels, Dzidra Egle, Astrīda Ezergaile, Pēteris Gabiščs, Anita Rundāne, Kristīne Vikmane, Alberts Vītols, Alberts Vītols, Vilma Vitola, Ženija Vītola

•Kokju ansamblis - **Jāna Dindzāna** vadībā

Baiba Ābele, Mārtiņš Aldīņš, Pēteris Aldīņš, Dace Aperāne, Katrīne Cakule, Andris Dindzāns, Renāte Dindzāne, Sarma Dindzāne, Sarma Eglīte, Visvaldis Freimanis, Laima Gulēna, Māra Gulēna, Ariana Liepiņa, Ilze Morgensterne, Silvija Padega, Aivars Staško, Rasma Suškova, Ilze Valdmane, Viviana Vasarāja, Atis Freimanis, Raitis Freimanis.

Orkestra vadītājs - **Harry Bergart**

Dekorators - **Kārlīls Langenfelds**

Mūzikas lento mēģinājumiem sagatavojuši **Gatis Gaujenieks un Dainis Ķivlenieks**

Techniskais administrators - **Imants Kārkliņš**

Palīgi - **Gaidā Bālija, Laimdota Morusa, Ēģīls Fogels, Ruta Fogels, Mārtiņš Mežulis, Baiba Šmits-Kalēja, Valda Volmere.**

Uzvedumā piedalās 39 tautas deju kopas no Amerikas Savienotām Valstīm un Kanadas kopā ar 900 dejotājiem.

1. Albānijas Mazās sudmaliņas
2. Albānijas Sudmaliņas
3. Bafalo Jandālinš II
4. Bostonas T.D. kopa
5. Čikagas Dzelmeši
6. Čikagas Mazā uguntiņa
7. Čikagas Uguntiņa
8. Denveras Virpulītis
9. Detroitas L.T.D.K. Auseklītis
10. Detroitas Mazais auseklītis
11. Filadelfijas T.D.K. Dzirkstele
12. Grand Rapidas T.D.K. Liesma
13. L.S. Hamiltonā T.D. grupa
14. Hamiltonas D.V. Vainadziņš
15. Indianapoles T.D.K.
Jautrais pāris
16. Kalamazū Raibie cimdi
17. Klīvlandes Pastalnieki
18. Losandželosas T.D.K.
Pērkonītis
19. Madisonas Dārziņš pa kreisi
20. Milvoku D.V. T.D.K. Metieniņš
21. Mineapoles Pērkonītis
22. Montreālas T.D.G. Ačkups
23. Nudžersijas L.B., T.D.K.
Džintars
24. Nudžersijas Senči
25. Nudžersijas Skolas T.D.K.
Žaglītis
26. Nujorkas L.S.G. T.D.K.
Trejdeksnis
27. Sv. Katarīnu T.D.K. Jandāls
28. Sv. Katarīnu Jandāliņš
29. Toronto D.V. T.D.K.
Daugaviņa
30. Toronto Diždancis
31. Toronto Lielais diždancītis
32. Toronto Diždancītis
33. Toronto Vecais diždancis
34. Toronto L.B. Sestdienas
skola
35. Toronto Valodiņa
36. Vanukuveras Varavīksne
37. Vašingtonas L.Dr. Skolas
kopa
38. Vašingtonas Namejs

GATVES DEJA

22	23		
21	36	24	2
20	38	25	4
18	35	26	5
17	34	39	7
16	33	27	8
15	30	29	9
14	13	12	11

SĪKAIS DANCIS

32			
21	21	25	1
20	37	25	4
33	35	33	6
33	33	33	6
33	33	28	3
15	31	31	10
13	13	31	31

TAUTAS KADRILA

20	5
30	34
26	
32	30
11	
15	29

AČKUPS

37	13	4
20	21	1
33	35	25
	32	
33	28	6
15	31	3
33	31	10

PAVASARA DEJA

38	27
	21
15	29
	4
22	5
	20
30	26

KAMOL INDEJA

36	2
14	24
13	11
15	16
18	16
32	12
30	8
20	9
30	7

PLĀNIŅA DEJA

15	22
	30
23	29
	11
38	12
	34
17	27

BĀLIŅŠ MĀSAS
DANCINĀJA

14	26		
30	32	8	22
15		7	
9		11	
29	29		
39		12	
21	34	27	12
18		5	
20		4	

TACŪ JĀNU DEJA

29
30
20

MAGAIS DANCIS

14	29	29
13	8	23
4	9	7
36	11	7
24	16	21
17	16	2
18	30	12
20	36	32
	12	

SUDMALIŅAS

30	
14	27
	4
17	21
	29
32	

PROGRAMMAS PIEZĪMES

Lai dejotāji, kā arī skatītāji, gūtu perspektīvu un virzienu kurā latviešu tautas deja attīstas, tautas deju lieluzvedumā programmā "No pagātnes nākotnei" ir uzņemta liela deju dažādība.

Uzsākot celojumu latviešu dejas senatnē redzam Gatves deju, vienu no mūsu visvecākajām pierakstītajām etnogrāfiskajām dejām, kurā raiti sadejojas liepu un ozolu gatve. Pretstatā šai ļoti vienkāršajai dejai redzam Sešdanci, kas varbūt ir tikpat veca deja, bet toties ir daudz komplikētāka savā struktūrā. Šo deju neregulāritāte mums daudz ko stāsta par latviešu senaizmirstajām dejām. Ja iedomājamies kā šīs dejas tika dejotas lauku sētās, izstabā vai pagalmā, tad viņās varam saskatīt mūsu senču izdomu, raitumu, cēlumu un neaprakstamo gara spēku.

Dagdas dancis, deja trim jeb pieciem puišiem, šķiet ir tikai fragments no kādas senas kara vai spēļu dejas. Sarkanais duoboleņš izcelas ar savu īpatno duoboleņa soli un Latgales polku. Ľoti reti redzētā Žogu deja savu vārdu laikam ir atradusi īpatnejā žogu pišanas darbībā.

No mūsu senā pūra Sīkajam dancim piemīt jau daudz organizētāka struktūra - simmetriskais četrpāris ar labi izveidotu gājienu un atkārtojumu savirknējumu. Visas mūsu jaunākās dejas vairāk vai mazāk seko šim dejas plānam.

Rietumu kultūras iespaidā pieņemām arī citu tautu dejas īpatnības, kā to piemēram redzam Tautas kadrīlā, kas būtībā ir Minueta latviskojums. Ar polkas soļa ieviešanos, daudzas mūsu tautas dejas pielāgo savus soļus šīm ritmam. Ačkups, sena mūsu kāzu deja parāda cik labi polkas solis iekļaujas mūsu tautas dejas stilā. Šo deju uzskatam kā vienu no mūsu tipiskākajām tautas dejām. Kaut arī strauja un dinamiska, šī deja uzsvēr vienu no latviešu tautas dejas svarīgākajām īpatnībām, puišu un meitu līdzvērtību dejas kustību izpildījumā.

Latviešu dejas jaunrade ir attīstījusies šo etnografisko deju iespaidā. Kā viens no pirmajiem pazīstamajiem choreogrāfiem jāpiemin Dīždanča agrākais vadītājs Fredis Aigars, kas ir atstājis mūsu pūrā divpadsmīt jaunas dejas. Populārākā no tām ir Ķekatnieks, ko bieži dejojam budeļu vakaros. Jautraviņa ir vijīga, dzīva deja kas aizrauj gan dejotājus, gan skatītājus savā nemītgājā virpuli. Tām pretstatā izcelās Plāniņa deja, svinīga deja - jaunā plāniņa iemīšanai kurā manāmas kulta rituāla iežīmes.

Vijīgi plūstošo Pavasara deju radījusi Lidija Āboliņa, kas ir plaši pazīstama ne tik vien ar savu bagātīgo choreogrāfiju devu, bet arī ar pirmās jaundeju skates ierosinājumu un izvešanu Dziesmu svētku simtgadē, Klīvlandē. Šī Jaundeju skate iededzināja jaunrades dzirksteli. Pēdējos desmit gados ir radušās daudz jaundejas ko choreogrāfējuši visu paaudžu tautas dejas entuziasti gan individuāli, gan sadarbojoties grupās. Edvīns Kalviņš ir viens no produktīvākajiem šīs dekādes choreogrāfiem, kas ir radījis pusotru duci deju, to starpā Spīdeklis, viena no viņa pirmajām jaundejām kas norāda uz mūsu jaunāko deju stilu.

Šīs programmas pēdējā jaundeja Taču Jānu deja ir Zigurda Miezīša choreogrāfija, kas radusies Jānu iedvesmē Vankuveras Divreizdivi nometnē un pirmo reizi tika uzvesta Rietumkrasta Dziesmu svētkos Sietlā, 1975. gadā. Šajā dejā tiek izcelta ciešā saistība starp latviešu tautas dejas un dziesmas ritmu, kas raksturo mūsu dejas īpatnību no pagātnes - nākotnei.

Lieluzveduma noslēgumā - Sudmaliņas - pazīstamākā un iemīlotākā no mūsu tautas dejām, kas vienmēr labi iederas gan seno, gan jaunāko latviešu deju klāstā.

Z.M.

LP 2018.1107 a

KANADAS LATVIEŠU CENTRS TORONTO

Tautiešu tikšanās vieta dziesmu svētkos

Mājas mātēm smaidi vaigā, kad uz Centru viesi staigā!

BROKASTIS 2, 4, 5. jūlijā no 8:30 - 11:00.

ŠAMPANIEŠA BROKASTIS 3. jūlijā no 8:30 - 11:00.

AZAIDS 1. jūlijā no 14:00 - 19:00 un 5. jūlijā no 11:00 - 15:00.

VAKARINAS 1. jūlijā no 19:00 - 23:00, 2, 3, 5. jūlijā no 18:00 - 23:00.

UMURKUMURA dzērieni un viegli ēdieni ikdienā līdz 1:00 no rīta.

DV GRĀMATNĪCA * BIBLIOTĒKA * KREDITSABIEDRĪBA * FILATELISTU UN DAIĻAMATNIEKU IZSTĀDES * VĒSINĀTAS TELPAS * ĒRTA AUTO NOVIETOŠANA

4 Credit Union Drive, Toronto. Tel: birojs, bibl. 759-4900 - Umurkumurs, virtuve 759-3090

DZĪVA VIDE DZĪVAI TAUTAI

mazputniņš

Mēnešraksts latviešu zēniem un meitenēm visā pasaulē.

Labs palīgs latviskā audzināšanā bērniem, krustbērniem un mazbērniem.

Cena, tikai līdz Dziesmu svētkiem, \$18.00 gadā ar 12 burtnīcām. Sākat ar augusta mēnesi \$24.00 gadā.

Dziesmu svētku laikā pāsūtināms pie Ceļinieka, vai pa pastu saimniecībā:

Box 507
Beaverton, Ontario
L0K 1A0

LATVIEŠU KAPITĀLA KRĀJĒJS BRĪVAJAI LATVIJAI

A/S LATVIEŠU NAMS TORONTO

SVEIC DALĪBNIEKUS UN VIESUS 7. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKOS KANADA.

491 College St., Toronto, Ontario
(416) 922-2931

Welcome to the Folk Dance Performance of the 7th Latvian Song Festival in Canada. We trust that this insert will serve to provide you with a better understanding of the proceedings, and hope that you will enjoy the show.

Folk dances form an important part of the Latvian cultural heritage. Though not as temperamental and spectacular as other national dances, they do justice in reflecting the Northern character. The dignity and the relative slowness of the Latvian dances does not deprive them of their cheerfulness and playfulness.

Originally folk dances expressed mostly magical rhythms and cults, while in the later period of development and in present social events they have become entertaining in purpose. Most of the dances known today originated between the 13th and 16th centuries. The collection and recording of Latvian folk dances started only in the 1920's, when many of the old traditions were already extinct.

Various characteristics have been borrowed from other nations, but in general, Latvian folk dances are more closely related to Scandinavian and north German dances.

There are four basic categories of Latvian dances:

- 1) Ritualistic dances: - These constitute a large number of those preserved. Some portray important events in life, as in the case of dances performed at weddings which introduce the young brides to various phases of housekeeping and to the entire life cycle, while others express the rhythmic movements of natural phenomena, such as the tremour of thunder.
- 2) Dances associated with certain festivals: - The most outstanding one is the "Ligo" festival, or, after the crusades, known as St. John's Day, which is still celebrated in midsummer. Its origin is traced back to the ancient magic fertility rituals. The dancing, accompanied with special recitative folk songs, is fast and vigorous.
- 3) Dances of no symbolic significance: - These are performed for the pure joy of movement and are normally meant for individual couples or for certain groups of couples, and performed in geometric formations. The single circle for an indefinite number of couples and the square for four or eight couples predominate.
- 4) Recent choreographies: - Built on traditional folk dance elements, these dances meet a modern need. The relatively small number and variety of existing dances raises a demand from dancers for new material. The multicultural environment and a more selective North American audience has also precipitated the creation of new dances which are more palatable for non-Latvian tastes. As a result, new choreographies are stage oriented, grander and sometimes injected with doses of humour.

The basic and oldest dance step is the light running step, although the hop step, waltz step and the Latvian polka are just as prevalent. Singing and special musical instruments such as woodwinds, horns, tympanii, bells and the "kokle", accompany the dancing.

In almost every Latvian community throughout the free world folk dancing is still practised. Folk dance groups participate in numerous community events such as international folk festivals and television shows every year. Thus, Latvian folk dance, like the Latvian spirit is not doomed for extinction, but is ever revived and always enjoyed.

PROGRAM

Introduction of folk dance groups from Albany, N.Y., Boston, Mass., Buffalo, N.Y., Chicago, Ill., Denver, Col., Detroit, Mich., Philadelphia, Penn., Grand Rapids, Mich., Hamilton, Ont., Indianapolis, Ind., Kalamazoo, Mich., Cleveland, Ohio, Los Angeles, Calif., Madison, Wisc., Milwaukee, Wisc., Minneapolis, Minn., Montreal Que., Newark, N.J., Poughkeepsie, N.Y., Portland, Ore., Rochester, N.Y., St. Catherines, Ont., Toronto, Ont., Vancouver, B.C. Washington, D.C.

O CANADA

LATVIAN NATIONAL ANTHEM

Gatves dejā - This is one of the oldest and more traditional dances. The boys represent oak trees, the girls linden trees, lining a path through which all couples must pass.

Sešdancis (The Dance For Six) - This is also one of the oldest folk dances and derives its name from the number of participants.

Mugurdancis (The Back to Back Dance) - A popular folk dance for an unlimited number of couples.

Sīkais dancis (The Tiny Dance) - This dance possesses characteristics typical of the middle generation Latvian folk dances. It is performed by four couples in a square formation with considerable repetition of movements.

Jandāliņš - One of the best loved dances, often accompanied by singing. It is usually the first dance taught to children.

Tautas kadrija (The Latvian Minuet) - This dance reflects the influence of the French and/or Polish cultures on Latvian dance. It is completed in the minuet style, but in the Latvian eight couple, square formation. Movements include formation of a basic symbol in Latvian design, the Cross-Hatch Star.

Žogu dejā (The Hedge Dance) - Many of the formations represent the interwinding branches of a hedge.

Zvejnieciņš (The Fisherman's Invitation) - A game dance for an unlimited number of couples. The fisherman invites a girl to come away with him in his boat.

Ačkups - One of the oldest Latvian dances performed by four or eight couples in a square formation.

Kekatnieks (The Halloween Dance) - A popular choreography created in the 1950's.

Pavasara dejā (The Dance of Spring) - A choreography created in 1965 to the melody of a popular Latvian folk song.

Dagdas dancis - This dance is an ancient version of musical chairs. When the music stops, the person in the middle is required to complete a solo movement.

Sorkonais doubleņš - A dance usually performed by eight girls. The tranquil nature of the music and the movements encourages the older generation to join in.

Kamoliņdeja (The Yarn Winding Dance) - A traditional dance depicting the formation of a ball of yarn.

Jautraviņa (The Happy Dance) Another popular choreography created in the 1950's.

Plāniņa dejā (The New Floor Dance) - The Matron of the new household invites her guests to prepare the ground of the new house for further dancing by stamping down the dust. Choreographed in the 1950's.

Spīdeklis (Dance of the Morning Star) - This choreography created in 1970 includes many typical Latvian dance movements.

Bāliņš māsas dancināja (The Brother and Sisters Dance) - One of the less traditional folk dances.

Taču Jāņu dejā (The Midsummer's Eve Dance) - Choreographed in 1978, this dance has become a favourite of Latvian audiences, the music being a major contributor to this popularity.

Žīga - this dance is another version of musical chairs.

Maģais dancis - A three couple folk dance characterized by its light step and playful manner.

Sudmaliņas (The Windmills) - The most popular of the traditional dances, it is included in almost every major performances. Its repetitive movements symbolize the motions of a windmill and the lively step exemplifies the character of Latvian dances.

On the Banks of The River Daugava

Closing song by the audience.